

Gdzie jest centrum Ciechocinka?

Miasta powstają z różnych przyczyn. W dawnych czasach były nimi obronność i administracja państwowa. Na rozwój miast wpływał też rozwój handlu i przemysłu. Zyskiwały miejscowości znajdujące się na szlakach komunikacyjnych, czego przykładem jest Aleksandrów Kujawski, który rozwinął się dzięki kolei. Kult religijny również ma wpływ na rozwój miast, podobnie jak kultura i oświata.

Początek uzdrowiska dał mający ponad tysiącletnią historię Słońsk, który potem wszedł częściowo w jego granice. Przed wiekami Ciechocinek był niewielką miejscowością trudną do zamieszkania ze względu na mokradła. Pierwsza wzmianka o wsi Ciechocino pojawia się w 1379 roku. Nazwa Ciechocinek pojawiła się po prawie półtora wieku. Obecna ulica Bema, wzdłuż której powstały parcele z domami, to Stary Ciechocinek. Ulica Narutowicza, zwana Białymi Domami, to dawna Aleksandrówka. Jej nazwa pochodziła od pomalowanych na biało budynków. Do dzisiaj zachowało się wiele takich domów zbudowanych przed ponad stu laty.

Ciechocinek powstał w XIX w. dzięki potrzebie soli. Początkiem jego rozwoju jest budowa okazałych tężni będących jednym z trzech elementów magicznego trójkąta, dzięki któremu z solanki powstaje sól. Tworzą go: źródło solanki (fontanna „Grzybek”), trzy tężnie i warzelnia. W XIX wieku Zakład Warzelni Soli zaliczany był do największych obiektów przemysłowych w Europie. Z kolei początek uzdrowiska to rok 1836, kiedy w miejscowym zajeździe postawiono pierwsze cztery miedziane wanny, w których można było zażywać kąpeli. Miejscowość zaczęła się rozrastać, bowiem w sezonie letnim przybywało coraz więcej amatorów dobroczynnych kąpeli i spacerów pod tężniami. Ciechocinek stał się znanym kurortem. Do początków wieku XX był wsią. W 1908 r. uzyskał prawa osady, a w 1916 r. otrzymał prawa miejskie.

Graniczył ze wsiami: Stary Ciechocinek, Aleksandrówka, Raciążek, Słońsk, Wołuszewo. W kolejnych latach uzdrowisko wchłonęło ich grunty, rozrastając się początkowo na zachód i południe, potem w kierunku wschodnim. Wytyczono nowe ulice, przy których budowano nowe domy. Znaczna część obiektów służyła kuracjom. Ważne były łaźienki, w których

można było zażywać kąpeli, oraz pensjonaty zwane willami i dworkami. Ciechocinek ożywał w sezonie, który trwał od maja do września. Ciechocinianie mieszkali w pewnych częściach miasta. Na przykład Żydzi w obrębie ulic: Zdrojowej, Przechodniej, Stolarskiej, Broniewskiego (dawnej Targowa), Żelaznej. Robotnicy i urzędnicy z Zakładu Warzelni Soli zamieszkiwali przy ul. Narutowicza. Wielu pracowników uzdrowiska budowało swoje domy na obrzeżach miejscowości.

Co w takim razie było centrum Ciechocinka? Rynek, gdzie kwitł handel? Ciąg spacerowy wzdłuż tężni nr 1? Fontanna „Grzybek”? Zamieszczona obok pocztówka przedstawia widok na ul. B. i M. Raczyńskich (dawnej Dębową). Pokazuje najważniejsze obiekty dla uzdrowiska w latach 20/30. XX wieku, kiedy została wykonana fotografia. Są to najstarsze z zachowanych Łazienek - te z wysokim kominem - nr 1, zaprojektowane przez Henryka Marconiego i Fryderyka Rejewskiego. Zwane były niegdyś Głównymi lub Komitetowymi, zostały zbudowane w latach 1845-1849. Oddano je do użytku w 1850 r. Część z wieżyczką (popularny „Gołębnik”) została dobudowana potem na miejscu rezerwuaru solanki. Po lewej widoczny jest fragment Łazienek nr 3, a po prawej Łazienek nr 4 z początku wieku XX według projektu Juliana Majewskiego. W głębi widoczny jest budynek zaprojektowany przez Adama Mazurkiewicza jako siedziba Zarządu Wód Mineralnych, potem Państwowego Zakładu Zdrojowego (dziś PUC SA). Mieszkał tu w 1932 r. prezydent Ignacy Mościcki przebywający na miesięcznej kuracji w uzdrowisku. Po prawej widoczne są wieże kościoła pw. Świętych Apostołów Piotra i Pawła. Na pierwszym planie widać fragment zieleni. W 1931 roku wybudowano tu kompleks drewnianych basenów - odkrytego i krytego, które wypełniano nierozcieńczoną solanką termalną z pobliskiego źródła nr 14. Baseny posiadały szatnie, natryski i WC. Zostały rozebrane, a w latach 70. XX wieku wybudowano w tym miejscu murowaną pływalnię połączoną z Łazienkami nr 4. Ta też została zburzona, a od niedawna funkcjonuje tu nowa część Szpitala Uzdrowiskowego nr 1 z basenem solankowym. Szpital otrzymał 21 lutego tego roku imię Mariana Raczyńskiego.

I pewnie zdaniem wielu osób ta część miasta stanowi jego najważniejsze centrum. Ciechocinek to uzdrowisko, które dzięki obiektom leczniczym nie jest miasteczkiem, jakich wiele w Polsce. Istnieje dzięki kuracjom, o czym warto pamiętać.

Aldona Nocna